

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
HERCEGOVAČKO NERETVANSKI KANTON
OPĆINA JABLANICA**

**IZVJEŠTAJ O OSTVARENJU GODIŠNJEG PLANA IMPLEMENTACIJE
STRATEGIJE RAZVOJA OPĆINE JABLANICA ZA 2020. GODINU**

Jablanica, maj 2021. godine

IZVRŠNI SAŽETAK

Izveštaj o implementaciji Strategije integrisanog razvoja Općine Jablanica 2014-2023 (revidirana za period 2019-2023.) ima za cilj da pokrene sve bitne aktere na razmišljanje i doprinese boljem donošenju odluka o realizaciji strateških prioriteta ekonomskog sektora, društvenog razvoja i sektora zaštite životne sredine, u okviru 10 definisanih sektorskih ciljeva.

Operativni plan implementacije Integralne strategije razvoja općine Jablanica za 2020. godinu sa programom realizacije kapitalnih investicija donesen je na XXXV sjednici Općinskog vijeća Jablanica održanoj dana 27.12.2019. godine.

U Planu implementacije strategije razvoja za 2020. godinu predviđena je implementacija 52 projekta/mjera ukupne vrijednosti 4.306.790,95 KM.

U cilju uravnoteženja stanja između prihoda i rashoda u budžetu Općine Jablanica, izvršene su tri izmjene i dopune budžeta za 2020. godinu. U skladu sa izvršenim izmjenama budžeta vršeno je i usklađivanje plana implementacije za 2020. godinu.

Za realizaciju planiranih projekata u budžetu Općine Jablanica planirana su finansijska sredstva u iznosu od 1.302.617,00 KM. Za realizaciju ovih projekata planirana su i eksterna finansijska sredstva u iznosu od 3.004.173,95 KM (finansijska sredstva obezbijeđena putem kreditnog zaduženja posmatraju se kao eksterna sredstva).

U toku 2020. godine, u cijelosti ili djelimično realizirano je 38 projekata/mjera, što iznosi 73,08 % realizacije u odnosu na plan implementacije.

Ukupna vrijednost implementiranih projekata u 2020. godini je 3.104.462,09 KM ili 72,08% u odnosu na planirano. Od ukupne vrijednosti realizovanih projekata 905.526,01 KM (29,17%) obezbijeđeno je iz budžeta Općine Jablanica i 2.198.936,08 KM (70,83%) iz eksternih sredstava.

U pogledu ključnih prioriteta i fokusa u ekonomskom sektoru za 2020. godinu, Općina Jablanica realizirala je projekte: Nastavak izgradnje i opremanje poslovne zone Unis – Gornja Kolonija, projekti iz oblasti razvoja poljoprivrede kroz osnaživanje kapaciteta poljoprivrednih proizvođača i njihovo stavljanje u službu turizma, te projekti na unaprjeđenju turističke infrastrukture.

Prioriteti društvenog sektora u toku 2020. godine bili su unaprjeđenje socijalne i zdravstvene zaštite stanovništva. U skladu sa nastalom situacijom nastojalo se dodatno ojačati kapacitete subjekata zaštite i spašavanja stanovništva. Realizovani su i projekti unaprjeđenja sportskih sadržaja.

U svrhu smanjenja negativnog uticaja na okoliš i unaprjeđenja uslova života stanovništva nastavljene su aktivnosti na izgradnji i rekonstrukciji kanalizacione mreže i unaprjeđenja usluga odlaganja komunalnog otpada. Realizovani su i projekti na uređenju javnih površina i objekata, te projekti na povećanju mjera energetske efikasnosti javnih objekata.

1. UVOD

Cilj ovog izvještaja je da na jednostavan i jasan način predstavi rezultate implementacije Strategije razvoja općine Jablanica tokom 2020. godine. Njegova svrha je, također, da pokrene sve bitne aktere na razmišljanje i doprinese boljem donošenju odluka o strateškim prioritetima i operativnim ciljevima u narednim godinama. U tom smislu, ovaj dokument sadrži pouke i preporuke za budući rad i predlaže mjere za poboljšanje procesa i rezultata implementacije Strategije.

Strategija lokalnog razvoja Općine Jablanica za period 2014–2023. godina (revidirana za period 2019–2023. godina), u daljem tekstu: Strategija, je ključni strateško-planski dokument Općine, koji podstiče rast i razvoj zajednice. Strategija je izrađena od strane Općinskog razvojnog tima u okviru Projekta integriranog lokalnog razvoja (ILDP), koji je zajednički projekat Švicarske vlade i Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP), u toku 2014.godine.

S obzirom na to da se 2018. godine završio petogodišnji ciklus implementacije Strategije i da je istekao planski period sektorskih planova, proveden je proces revizije Strategije razvoja općine Jablanica.

Revidirana strategija razvoja za period 2019-2023. godina usvojena je na XXV sjednici Općinskog vijeća Jablanica održanoj 29.01.2019. godine.

Operativni plan implementacije Integralne strategije razvoja općine Jablanica za 2020. godinu sa programom realizacije kapitalnih investicija donesen je na XXXV sjednici Općinskog vijeća Jablanica održanoj dana 27.12.2019. godine.

Ovaj izvještaj odnosi se na implementaciju strateških, odnosno sektorskih, prioritetnih projekata u 2020. godini, koji se, po MiPRO metodologiji, planiraju uz konsultacije sa svim bitnim akterima u zajednici u svim fazama implementacije strategije.

Nosilac izrade trogodišnjeg Plana implementacije (1+2) kao i izvještaja je Služba za lokalni ekonomski razvoj i investicije, finansije i trezor.

Izvještaj je pripremljen u saradnji sa predstavnicima svih unutrašnjih organizacionih jedinica Općine.

2. STRATEŠKI CILJEVI I PRIORITETI

2.1. Vizija

Strategijom razvoja općine Jablanica za period 2014. – 2023. godine (revidirana za period 2019 – 2023. godina), definisana je sljedeća vizija:

Mjesto trajne inspiracije humanosti, izvrsnosti u obradi kamena, bogatog kulturno-historijskog i prirodnog nasljeđa i prepoznatljive gastronomske ponude – mjesto gdje čarolije Neretve, sunca i kamena ožive

2.2. Strateški ciljevi

U skladu sa nalazima revidirane SWOT analize, bazirane najvećim dijelom na revidiranoj socio-ekonomskoj analizi, te zaključcima i preporukama evaluacije strategije razvoja općine, redefinisani su

strateški fokusi. Uslijed manjih promjena prioriteta i uticaja vanjskih faktora strateški fokusi su pretrpjeli izmjene u odnosu na one definisane Strategijom razvoja općine Jablanica.

Strategijom razvoja općine Jablanica 2014. – 2023. godina (revidirana za period 2019 – 2023. godina) definisana su tri strateška cilja:

Strateški cilj (SC) 1. Razvijena privreda koja se temelji na izvrsnosti obrade kamena, razvijenog poduzetništva i turizma

Strateški cilj (SC) 2. Poboljšan kvalitet života i sigurnost građana

Strateški cilj (SC) 3. Unaprijeđene komunalne usluge i održivo upravljanje prirodnim resursima

2.3. Sektorski ciljevi

Strateški prioriteti za razvoj općine su: ekonomski razvoj, društveni razvoj i zaštita životne sredine. U okviru ovih sektora definisani su sljedeći ciljevi:

Ekonomski razvoj

Sektorski cilj 1.1. Razvijen sektor prerade i eksploatacije kamena i drugih mineralnih sirovina do 2023. g.

Sektorski cilj 1.2. Razvijeno poduzetništvo i sektor MSP do 2023.g.

Sektorski cilj 1.3. Razvijen turizam i poljoprivreda u službi turizma do 2023.g.

Društveni razvoj

Sektorski cilj 2.1. Do 2023.g. unaprijeđeni kulturni i sportsko-rekreativni sadržaji

Sektorski cilj 2.2. Unaprijeđena sigurnost građana i djece do 2023.g.

Sektorski cilj 2.3. Unaprijeđen pristup obrazovanju i socijalnoj zaštiti do 2023.g.

Sektorski cilj 2.4. Unaprijeđena efikasnost upravljanja lokalnim razvojem do 2023.g.

Sektor zaštite okoliša

Sektorski cilj 3.1. Smanjen negativan uticaj otpadnih voda i čvrstog otpada na okoliš do 2023. godine.

Sektorski cilj 3.2. Povećana energetska efikasnost javnih objekata do 2023. godine.

Sektorski cilj 3.3. Uređene javne površine i objekti do 2023. godine.

2.4. Ključni planirani prioriteti i fokusi za posmatrani godišnji period (2020. godina)

Ključni prioriteti ekonomskog sektora

U skladu sa definisanim sektorskim ciljevima, ključni prioriteti ekonomskog sektora za 2020. godinu bili su: stvaranje ambijenta za razvoj poduzetništva i poslovne infrastrukture izgradnjom i opremanjem poslovne zone Unis – Gornja Kolonija, promocija poslovnih mogućnosti i kreiranje programa subvencioniranja MSP-a. Zatim korištenje prirodno-historijskih potencijala i razvijanje sektora turizma, jačanje kapaciteta lokalnih poljoprivrednih proizvođača i veze proizvođača sa tržištem.

Ključni prioriteti društvenog sektora

U društvenom sektoru ključni prioriteti su: unapređenje kvalitete socijalne i zdravstvene zaštite, unapređenje sportske i kulturne infrastrukture, te jačanje kapacitete lokalne zajednice za smanjenje rizika od katastrofa.

Ključni prioriteti sektora zaštite okoliša

Ključni prioriteti sektora zaštite okoliša u 2020. godini su: uređenje javnih površina i objekata i rješavanje pitanja odlaganja komunalnog otpada u užem gradskom području, unapređenje kanalizacione infrastrukture, te primjena mjera energetske efikasnosti u javnoj rasvjeti i na javnim objektima.

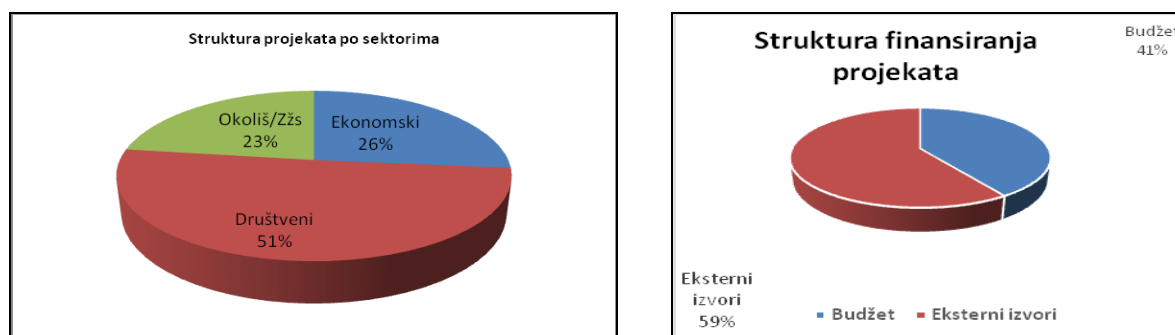
2.5.Zbirni pregled prioriteta projekata i okvir za njihovo finansiranje obuhvaćenih Planom implementacije 2020-2022. godina

Za planski period 2020-2022. godina planirana je realizacija 83 projekata/mjere.

Gledano po razvojnim sektorima za period 2020-2022. godina, u sklopu ekonomskog sektora planirana su 22 projekata, u društvenom sektoru 42 projekata, te u sektoru zaštite okoliša 19 projekata.

Za realizaciju ovih projekata planirano je ukupno 12.028.390,00 KM, od toga iz vlastitih izvora 4.889.117,00 KM, iz eksternih 7.139.273,00 KM.

U nastavku je dat grafički prikaz strukture planiranih projekata po izvorima finansiranja i finansijskim parametrima po sektorima.

Što se tiče izvora eksternog finansiranja, najznačajniji planirani izvori za period 2020-2022. godine su kreditna sredstva namijenjena za izgradnju druge poslovne hale u poslovnoj zoni Unis – Gornja Kolonija i izgradnju pomoćnog fudbalskog igrališta i drugih sportskih sadržaja u iznosu od 1.209.717,00 KM (izgradnja druge hale, otplata kredita, otplata kamate). Zatim sredstva koja trebaju biti investirana po osnovu Ugovora o korištenju poslovnog objekta - višenamjenska hala u poslovnoj zoni Unis, potpisanog sa Absolute Group d.o.o. Travnik. Finansijska sredstva od JP Elektroprivreda BiH za projekat Obnova porušenog istorijskog mosta preko rijeke Neretve, te sredstva od Razvojne banke vijeća Evrope (CEB) namijenjena za izgradnju zgrade socijalnog stanovanja i sredstva od UNDP-a (projekat ILDP) dodijeljena Općini Jablanica kao nagrada Općini koja ima najbolju jedinicu za upravljanje razvojem (JURA). Nagradna sredstva dodijeljena od strane UNDP-a iznose 70.000,00 USD u 2019.godini i 40.000,00 USD u 2020. godini.

U nastavku ćemo dati pregled finansijskih sredstava obezbijeđenih putem dodjele grantova i apliciranja na dostupne javne pozive u toku 2020. godine.

Od Fonda za zaštitu okoliša F BiH obezbijeđena su finansijska sredstva u iznosu od oko 46.000,00 KM za realizaciju projekata: Nabavka podzemnih kontejnera, Izrada glavnog projekta sanacije gradskog vodovoda u užem gradskom području općine Jablanica i Glavnog projekta hortikulturalnog uređenja užeg urbanog područja općine Jablanica.

Od eksternih finansijskih sredstava značajno je istaći sredstva iz kantonalnih ministarstava sa kojima Općina Jablanica ima uspješnu saradnju i koordinaciju na sufinansiranju projekata.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNK obezbijedilo je finansijska sredstva u iznosu od 210.000,00 KM za realizaciju sljedećih projekata: Rekonstrukcija gradskog vodovoda u gradskom području Gornja Kolonija i Navodnjavanje za Kosne Luke.

Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša HNK obezbijedilo je finansijska sredstva za realizaciju projekta Unaprjeđenje turističke infrastrukture na brdu Križ u iznosu od 50.000,00 KM

U toku 2020. godine realizovani su projekti na koje je Općina Jablanica aplicirala i koji su odobreni u 2019. godini, a to su sljedeći projekti:

- Projekat u okviru ILO EU4Business poziva – „Međuopćinskom saradnjom do bolje i inkluzivnije podrške startup-ima“, koji je Općina Jablanica realizovala u partnerstvu sa općinama Konjic i Kakanj. Ukupna vrijednost projekta je 321.750,00 KM. Od toga u Općini Jablanica implementirano je 96.766,00 KM.
- Projekat u okviru Interreg IPA Programa prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora – „Joint effort for 5% less waste/Zajednički naponi za 5% manje otpada“ koji su Općina Jablanica, Konjic i Prozor implementirali sa partnerima iz Crne Gore u sklopu prekogranične saradnje. Ukupna vrijednost projekta 874.372,00 KM, od čega je na području Općine Jablanica realizovano 324.450,68 KM.
- Projekat u okviru Interreg IPA Programa prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora – „Amusing museums/Zanimljivi muzeji“. Ukupna vrijednost projekta 690.295,00 KM, od čega je na području Općine Jablanica realizovano 343.398,76 KM;
- Projekat – „Promocija i valorizacija održivosti i očuvanja prirodne i kulturne baštine kao sredstava u razvoju na području Jadransko – jonskog područja koji je odobren u sklopu Javnog poziva EU Interreg Adrion. Ukupna vrijednost projekta 293.375,00 KM, od čega će se na području Općine Jablanica realizovati cca 60.000,00 KM;
- Projekat „Via Dinarica“, koji implementira i sufinansira Razvojni program Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini (UNDP BiH), uz finansijsku podršku Agencije Sjedinjenih Američkih Država za međunarodni razvoj (USAID BiH) i Agencije za razvojnu saradnju Republike Italije (AICS) u iznosu 90.620,00 KM – Uređenje turističkih kapaciteta i poboljšanje ponude na području Općine Jablanica;

U toku 2020. godine, Općina Jablanica je aplicirala na dostupne javne pozive (14 aplikacija). Neki od apliciranih projektnih prijedloga odobreni su i implementirani u toku 2020. Godine, a to su:

- Projekat – Uređenje puta prema haremu Zadoja odobren od strane Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica u iznosu od 100.000,00 KM;
- Projekat – Uređenje gradskog parka u Jablanici u iznosu od 141.358,46 KM odobren od strane Vlade FBiH.

Kada govorimo o utrošku finansijskih sredstava, u periodu 2020-2022. godina, planirano je najveći dio sredstava da se utroši u ekonomskom sektoru gdje su sadržani projekti Izgradnja i opremanja poslovnih zona i ulaganje u izgradnju turističke infrastrukture. Ukupna planirana vrijednost projekata u ekonomskom sektoru, u periodu 2020-2022. godina, iznosi 6.038.690 KM, od čega iz budžeta 1.992.117,00 KM (32,99 %), a iz eksternih izvora 4.046.573,00 KM (67,01 %).

Značajna finansijska sredstva planirana su i u oblasti društvenog sektora gdje je planirana realizacija projekata Izgradnja zgrade socijalnog stanovanja, Povećanje smještajnih kapaciteta JU Dom za stara i iznemogla lica Jablanica, te nabavka sanitetskog vozila i opreme za JZU Dom zdravlja Jablanica.

3. PREGLED IMPLEMENTACIJE

3.1. Sažet osvrt na prethodni period implementacije (od početka realizacije strategije)

Strategija razvoja Općine Jablanica donesena je za period 2014– 2023. godina. MiPRO metodologija predviđa reviziju strategije nakon pet godina provedbe.

S obzirom na činjenicu da se 2018. godine završavao petogodišnji ciklus implementacije Strategije i da je istekao planski period sektorskih planova, proveden je proces srednjoročne evaluacije i revizije Strategije razvoja općine Jablanica.

U okviru ovog procesa izvršena je provjera ciljeva, revidirana socio-ekonomska analiza i ažurirana strateška platforma.

Na osnovu analize u toku procesa evaluacije, utvrđeno je da su strateške intervencije definisane u Strategiji usklađene sa potrebama lokalne zajednice. Postignut je značajan napredak u tri od ukupno četiri sektorska fokusa.

Utvrđeno je da je najmanji broj projekata realizovan u sektoru ekonomskog razvoja. U procesu revizije strategije ekonomski sektor je prioritiziran za naredni period 2019-2023. godina.

Pored toga, u procesu revizije nastojalo se osigurati usklađenost do strateških ciljeva i fokusa kako bi implementirane strateške intervencije postigle značajan efekat na razvoj lokalne zajednice uz dostupna finansijska sredstava.

Izvršena je izrada sektorskih planova za narednih pet godina, odnosno za period 2019-2023. godina. Utvrđeni su novi programi, projekti i mjere i njihova primjena započela je u 2019. godini.

Za realizaciju plana revidirane strategije 2019-2023. godina planirano je 83 projekta/mjere.

Ukupna očekivana ulaganja za realizaciju projekata revidiranog strateškog plana iznose 19.304.100,00 KM ili 3.860.820,00 KM prosječno godišnje. Za realizaciju revidiranog sektorskog plana ekonomskog sektora planirano je 8.570.000,00 KM ili 1.714.000,00 KM u prosjeku godišnje. Za realizaciju revidiranog sektorskog plana društvenog sektora planirano je 4.555.100,00 KM ili 911.820,00 KM prosječno godišnje. Za realizaciju revidiranog sektorskog plana zaštite okoliša planirano je 6.205.000,00 KM ili 1.241.000,00 KM prosječno godišnje.

U periodu od primjene revidirane strategije 2019-2020 godina za realizaciju projekata iz plana implementacije uloženo je 11.969.375,84 KM, od čega 2.462.847,01 KM iz budžeta Općine Jablanica i 9.506.528,83 KM iz eksternih izvora. Za realizaciju projekata u ekonomskom sektoru uloženo je 9.144.842,08 KM, društvenog sektora 1.991.775,07 KM i realizaciju projekata zaštite okoliša 882.758,83 KM.

3.2. Pregled implementacije Strategije u izvještajnoj 2020. godini

U Planu implementacije strategije razvoja za 2020. godinu predviđena je implementacija 52 projekta/mjera.

U toku godine izvršene su tri izmjene i dopune budžeta za 2020. godinu. U skladu sa izvršenim izmjenama budžeta vršeno je i usklađivanje plana implementacije za 2020. godinu.

Od ukupnog broja planiranih projekata implementirano je ukupno 38 projekata/mjera, što je 73,08 % realizacije u odnosu na plan implementacije.

Implementiran je i značajan broj projekata (34 projekta) koji se ne nalaze u strategiji razvoja općine Jablanica, za koje su u budžetu Općine Jablanica obezbijeđena finansijska sredstva i isti doprinose ostvarenju sektorskih ciljeva.

Ukupna vrijednost realizovanih projekata iz plana implementacije za 2020. godinu iznosi 3.104.462,09 KM, od čega 905.526,01 KM iz budžeta i 2.198.936,08 KM iz eksternih sredstava.

Tabela 1. Pregled planiranih naspram ostvarenih projekata u 2020. godini (svi sektori)

UKUPNO SVI SEKTORI				
PREGLED (cijeli i djelimično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	52	4.306.790,95	1.302.617,00	3.004.173,95
% struktura finansiranja od A			30,25%	69,75%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelimično realiziranih projekata	38	3.104.462,09	905.526,01	2.198.936,08
% u cijelosti ili djelimično realiziranih projekata (od A)	73,08%	72,08%		
% struktura (od B)			29,17%	70,83%
C. Ukupan broj djelimično realiziranih projekata	37	2.642.450,22	585.559,14	2.056.891,08
% djelimično realiziranih projekata (od A)	71,15%	61,36%		
% struktura (od C)			22,16%	77,84%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	1	462.011,87	319.966,87	142.045,00
% djelimično realiziranih projekata (od A)	1,92%	10,73%		
% struktura (od D)			69,26%	30,74%

Tabela 2. Finansijska projekcija planiranih i ostvarenih projekata raspoređenih po sektorima na osnovu Plana implementacije

Oblast	Zbir finansijskih vrednosti projekata		Struktura finansiranja realizovanih projekata		
	Planirano	Realizovano	Budžet (%)	Ostalo (%)	
2020	Ekonomski razvoj	2.542.745,95	1.800.076,08	13,53%	86,47%
	Društveni razvoj	1.451.245,00	1.025.153,07	54,41%	45,59%
	Ekološki razvoj	312.800,00	279.232,94	37,29%	62,71%
	Ukupno	4.306.790,95	3.104.462,09	29,17%	70,83%
	% po planu implementacije		72,08%		

Sektor ekonomskog razvoja

U ekonomskom sektoru u 2020. godini 12 projekata u cijelosti je ili djelimično realizovano. Za realizaciju ovih projekata planirano je 2.542.745,95 KM, od toga vrijednost realizovanih projekata u 2020. godini iznosi 1.800.076,08 KM ili 70,79 %.

Najznačajniji projekti koji su realizovani u okviru ekonomskog sektora su: Izgradnja i opremanje poslovnih zona, Obnova porušenog historijskog mosta preko rijeke Neretve i Revitalizacija zgrade i platoa Muzeja "Bitka za ranjenike na Neretvi".

U 2019. godini Općina Jablanica započela je realizaciju projekta Izgradnja i opremanje poslovne zone Unis – Gornja Kolonija. U toku 2019. godine izgrađena je prva poslovna hala i prateća infrastruktura u poslovnoj zoni. U februaru 2020. godine, sa predstavnicima Absolute Group d.o.o. Travnik sklopljen je Ugovor o korištenju poslovnog objekta i izvršena je primopredaja istog između vlasnika i korisnika. Međutim, zbog proglašenja stanja pandemije Covid 19 i posljedica koje je pandemija imala na privredu nije došlo do implementacije ugovora u toku 2020. godine. U februaru 2021. godine otpočele su aktivnosti na opremanju poslovne hale od strane korisnika Absolute Group d.o.o. Travnik.

U toku 2020. godine izgrađena je i druga poslovna hala u poslovnoj zoni Unis Gornja Kolonija. U toku je postupak izdavanja upotrebne dozvole za ovu poslovnu halu.

Implementacija projekta Obnova porušenog historijskog mosta preko rijeke Neretve započela je u martu 2020. godine. Izvođenje radova na rehabilitaciji mosta je u toku.

Pored ovog značajnog projekta u toku 2020. godine realizovan je i projekat Zanimljivi muzeji u okviru Interreg IPA Programa prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora. U okviru ovog projekta izvršeno je opremanje i uređenje multimedijalne sale i suvenirnice muzeja Bitka za ranjenike na Neretvi, nabavka opreme (e-vodiča, LCD-a, tableta, ozvučenja, VR setova i softvera).

U 2020. godini realizovan je i projekat Unaprijeđenje turističke infrastrukture na brdu Križ. Započela je i realizacija projekta Ulaganje u turističke kapacite koji se nalaze na bijeloj stazi Via Dinarica. U toku su radovi na izgradnji poligona za Zip Line.

U 2020. godini započela je i realizacija projekta Promocija i valorizacija održivosti i očuvanja prirodne i kulturne baštine kao sredstava u razvoju na području Jadransko – jonskog područja. Na području općine Jablanica planirano je da se realizuje projekat uređenja lokaliteta nekropole stećaka Dugo polje – Risovac.

U cilju podrške MSP-ima realizovan je projekat „Međuopćinskom saradnjom do bolje i inkluzivnije podrške startup-ima“. U okviru ovog projekta, u općini Jablanica, registrovano je 13 novih obrta. Za novoregistrovane obrte izvršena je nabavka opreme i izvršena uplata doprinosa za vlasnike.

Privrednim subjektima kojim je bio zabranjen rad dodijeljena je jednokratna novčana pomoć u cilju prevladavanja posljedica izazvanih pandemijom Covid 19.

Zbog kašnjenja u doznaci sredstava OK Urbanart, te zbog situacije izazvane pandemijom Covid 19 planirane aktivnosti projekta Informaciono tehnološki centar realizovane su dijelom u 2020. godini (održane dvije edukativne radionice i to 3D modeliranje te Arduino – napredni nivo. Kroz kompletan program radionica savladalo j 27 polaznika.

Tabela 3. Pregled planiranih i ostvarenih projekata u ekonomskom sektoru u 2020. godini

PREGLED (cijeli i djelimično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	13	2.542.745,95	560.617,00	1.982.128,95
% struktura finansiranja od A			22,05%	77,95%

U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelimično realiziranih projekata	12	1.800.076,08	243.620,00	1.556.456,08
% u cijelosti ili djelimično realiziranih projekata (od A)	92,31%	70,79%		
% struktura (od B)			13,53%	86,47%
C. Ukupan broj djelimično realiziranih projekata	12	1.800.076,08	243.620,00	1.556.456,08
% djelimično realiziranih projekata (od A)	92,31%	70,79%		
% struktura (od C)			13,53%	86,47%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	0	-	-	-
% djelimično realiziranih projekata (od A)	0,00%	0,00%		
% struktura (od D)			#DIV/0!	#DIV/0!

Društveni sektor

U okviru društvenog sektora planirano je 28 projekata, od toga 18 projekata realizovano je u cijelosti ili djelimično. Ukupna vrijednost planiranih projekata iznosi 1.451.245,00 KM, od toga 616.200,00 KM iz budžeta i 835.045,00 KM iz eksternih izvora finansiranja. Ukupna vrijednost realizovanih projekata je 1.025.153,07 KM ili 70,64%.

Najvažniji projekti društvenog sektora koji su realizovani u toku 2020. godine su projekti na unaprijeđenju socijalne i zdravstvene zaštite stanovništva.

Za poboljšanje uslova života osoba treće životne dobi realizovan je projekat Povećanje smještajnih kapaciteta JU Doma za stara i iznemogla lica Jablanica. Izvršena je dogradnja prizemnog objekta, po savremenim standardima, sa smještajnim kapacitetom za 20 korisnika. Izvršena je nabavka medicinske opreme, te nemedicinskog namještaja i opreme. U toku 2020. godine započela je realizacija projekta Jačanje kapacitete zaštite i spašavanja stanovništva i unapređenje zdravstvene zaštite u Domu zdravlja Jablanica. U okviru ovog projekta predviđena je nabavka sanitetskog vozila, medicinske opreme za sanitetsko vozilo, hematološkog i biohemijskog analizatora. Dio opreme je isporučen, očekuje se isporuka sanitetskog vozila. Sredstva za realizaciju navednih projekata obezbijeđena su kroz nagradni fond od strane UNDP-a, dodjeljen općini Jablanica kao općini sa najboljom jedinicom za upravljanje razvojem (JURA) i iz budžeta općine Jablanica.

U završnoj fazi je projekat izgradnje zgrade socijalnog stanovanja u okviru projekta „Zatvaranje kolektivnih centara i alternativnih smještaja putem obezbjeđenja javnih stambenih rješenja“ (CEB II). Projektom je predviđena izgradnja zgrade sa osam stambenih jedinica.

U cilju obezbjeđenja kvalitetnije socijalne zaštite nastavljeno je sa realizacijom projekta Dnevni centar za djecu.

U toku 2020. godine nastavljena je realizacija projekata unapređenje sportske i kulturne infrastrukture. Realizacijom projekata Izgradnja pomoćnog fudbalskog igrališta i Rekonstrukcija stadiona malih sportova Zlatan Alikadić Tazlo, izgradnjom igrališta u MZ Slatina unaprijeđena je sportska infrastruktura.

Realizovani su i projekti u oblasti jačanja kapaciteta zaštite i spašavanja kroz unapređenje ekološke i sigurnosne kulture građana i sanacije ključne infrastrukture (sanacija klizišta i odrona).

Tabela 4. Pregled planiranih i ostvarenih projekata u društvenom sektoru u 2020. godini

PREGLED (cijeli i djelimično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	28	1.451.245,00	616.200,00	835.045,00
% struktura finansiranja od A			42,46%	57,54%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelimično realiziranih projekata	18	1.025.153,07	557.786,07	467.367,00
% u cijelosti ili djelimično realiziranih projekata (od A)	64,29%	70,64%		
% struktura (od B)			54,41%	45,59%
C. Ukupan broj djelimično realiziranih projekata	17	563.141,20	237.819,20	325.322,00
% djelimično realiziranih projekata (od A)	60,71%	38,80%		
% struktura (od C)			42,23%	57,77%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	1	462.011,87	319.966,87	142.045,00
% djelimično realiziranih projekata (od A)	3,57%	31,84%		
% struktura (od D)			69,26%	30,74%

Zaštita okoliša

U planu implementacije za 2020. godinu, u okviru sektora zaštite okoliša planirana je realizacija 11 projekata. Od ukupnog broja planiranih projekata, u toku 2020. godine, osam projekata realizovano je u cijelosti ili djelimično.

Za realizaciju ovih projekata planirano je 312.800,00 KM. Vrijednost realiziranih projekata u 2020. godini iznosi 279.232,94 KM ili 89,27%.

Najznačajniji projekti u 2020. godinu u oblasti okoliša/ zaštite životne sredine su u domenu nastavka izgradnje i rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione mreže i uređenja javnih površina i objekata.

U toku 2020. godine, u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNK, nastavljeno je sa realizacijom višegodišnjih projekata rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione mreže na području općine Jablanica. U oblasti unapređenja sistema upravljanja čvrstim otpadom realizovan je projekat prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora „Zajednički naponi za 5% manje otpada“. Kroz projektne aktivnosti izvršena je nabavka sljedeće komunalne opreme: tri seta podzemnih kontejnera sa po tri podzemna spremnika, zeleni otoci sa kontejnerima (20 kontejnera), kante za otpatke (10 kom), kante za otpad (20 kom), čistilice za održavanje zelenih otoka (3 kom), hidraulična platforma za dizanje podzemnih kontejnera, kante za kompostiranje otpada (6 kom) i sadnice.

U okviru ovog projekta urađena je analize trenutne situacije upravljanja otpadom, te nakon toga izrađen Plan upravljanja otpadom u općini Jablanica za period 2021-2025. godina.

Organizovane su i vannastavne aktivnosti za djecu iz osnovne škole, edukativne radionice i kampanje.

U saradnji sa Fondom za zaštitu okoliša F BiH izvršena je nabavka još jednog podzemnog kontejnera sa tri podzemna spremnika.

Kroz projekat ReLOad Općini Jablanica dodijeljeno je 6 kontejnera za selektivno odlaganje otpada.

Uspostavljena je aplikacija GoGreen putem koje se građani mogu informisati o akcijama pošumljavanja, čišćenja, odlaganje otpada i sl.

Nastavljeno je i sa realizacijom višegodišnjih projekata Uređenje javnih površina, parking prostora i dvorišta. U saradnji sa Fondom za zaštitu okoliša F BiH, te od sredstava odobrenih od strane Vlade FBiH realizovan je projekat nastavljeno je sa realizacijom projekt Uređenje gradskog parka.

U oblasti provođenaj mjera energetske efikasnosti realizovani su projekti zamjene rasvjetnih tijela u MZ Jablanica I i MZ Jablanica II, te izvršena zamjena prozora na objektu područne škole Slatina.

Tabela 5. Pregled planiranih i ostvarenih projekata u sektoru zaštite okoliša u 2020. godini

PREGLED (cijeli i djelimično realizirani projekti)	Broj projekata	Ukupno	Iz budžeta	Iz eksternih izvora
PLANIRANO				
A. Ukupan broj planiranih projekata	11	312.800,00	125.800,00	187.000,00
% struktura finansiranja od A			40,22%	59,78%
U REALIZACIJI				
B. Ukupan broj u cijelosti ili djelimično realiziranih projekata	8	279.232,94	104.119,94	175.113,00
% u cijelosti ili djelimično realiziranih projekata (od A)	72,73%	89,27%		
% struktura (od B)			37,29%	62,71%
C. Ukupan broj djelimično realiziranih projekata	8	279.232,94	104.119,94	175.113,00
% djelimično realiziranih projekata (od A)	72,73%	89,27%		
% struktura (od C)			37,29%	62,71%
D. Ukupan broj u cijelosti završenih projekata	0	-	-	-
% djelimično realiziranih projekata (od A)	0,00%	0,00%		
% struktura (od D)			#DIV/0!	#DIV/0!

3.3 Ključni rezultati i ostvareni progres

Na osnovu svih prikupljenih i obrađenih podataka o implementaciji projekata, u izvještajnom periodu, može se zaključiti da se godišnji rezultati rada u ekonomskom sektoru, ogleđaju u realizaciji projekata koji bi trebali biti projekti generatori i pokretači ekonomskih aktivnosti u narednom periodu.

U sektoru društvenog razvoja rezultati rada ogleđaju se u poboljšanju i unapređenju kvalitete socijalne i zdravstvene zaštite, unapređenju sportske i kulturne infrastrukture.

Ključni rezultati i ostvareni progres u sektoru zaštite okoliša u 2020. godini ostvareni su na polju uređenja javnih površina i objekata, unaprijeđenju sistema odvodnje otpadnih voda i upravljanja otpadom.

U revidiranoj strategiji sektorski planovi utvrđeni su za period 2019-2023. Ostvarenje sektorskih ciljeva planirano je za period do 2023. godine.

Dakle, 2020. godina je druga godina implementacije planiranih projekata, koji doprinose ostvarenju sektorskih ciljeva. S obzirom na činjenicu da smo u 2020. godini imali proglašenje stanja pandemije izazvano pojavom Covid-19 kao i tri izmjene plana implementacije strategije razvoja, to u ovom izvještaju ne možemo prikazati očekivani progres i ostvarenje sektorskih ciljeva.

Međutim, evidentno je da je ostvaren određeni napredak i u nastavku ćemo detaljnije prikazati ostvarenja rezultata po sektorskim ciljevima, za svaki pojedinačno, kao i za one sektorske ciljeve koji nisu imali progressa u odnosu na zadane indikatore

Ekonomski razvoj

Sektorski cilj 1.1. Razvijen sektor prerade i eksploatacije kamena i drugih mineralnih sirovina do 2023.g.

1. Jačanje kapaciteta poslovnog inkubatora i klastera kamena (2019-2023) – Usluge inkubatora koristilo 7 korisnika. U okviru projekta ILO realizovane obuke za 19 polaznika;

Realizacija ostalih projekata koji doprinose ostvarenju sektorskog nije bila planirana u 2020. godini.

Sektorski cilj 1.2. Razvijeno poduzetništvo i sektor MSP do 2023.g.

1. Izgradnja i opremanje poslovnih zona (2019) – u poslovnoj zoni Unis – Gornja Kolonija izgrađena druga poslovna hala. Sa Absolute Group d.o.o. Travnik potisan ugovor o korištenju poslovnog objekta;
2. Mjera Poticaji za MSP nije realizovan u skladu sa Programom poticaja MSP u općini Jablanica. Zbog stanja proglašenja pandemije Covid 19 Općinsko vijeće Jablanica donijelo je Odluku o donošenju mjera za pomoć pravnim i fizičkim licima zbog proglašenja stanja nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (Covid 19), a za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica. S tim u vezi raspisan je javni poziv za dodjelu jednokratne novčane pomoći privrednim subjektima kojima je u vrijeme trajanja proglašenja stanja nesreće izazavane pojavom Covid 19 bio zabranjen rad. Pravna i fizička lica oslobođena su od plaćanja komunalnih taksi na istaknutu firmu, općinske naknade za privremeno korištenje javnih površina u 2020. godini, izvršeno je subvencioniranje mjesečnih računa prema JKP Jablanica za mjesec mart i april 2020. godine privrednim subjektima kojima je bio zabranjen rad;
3. Mjera: Subvencioniranje MSP (2020-2023) – zbog izmjena budžeta za 2020. godinu ovaj projekat nije realizovan u skladu sa Programom subvencioniranja privrednih subjekata na području općine Jablanica;
4. – „Međuopćinskom saradnjom do bolje i inkluzivnije podrške startup-ima“ – registrovano 13 novih obrta, izvršena nabavka opreme za korisnike projekta i uplata doprinosa i mentoring.

Sektorski cilj 1.3. Razvijen turizam i poljoprivreda u službi turizma do 2023.g.

1. Ulaganje u turističke kapacitete koji se nalaze na Bijeloj stazi Via Dinarica – realizovan projekat Uređenje turističke infrastrukture na brdu Križ. U toku je realizacija projekta uspostava poligona za Zip line;
2. Obnova porušenog historijskog mosta preko rijeke Neretve – u toku je realizacija projekta na rehabilitaciji porušenog mosta;
3. Revitalizacija zgrade i platoa Muzeja “Bitka za ranjenike na Neretvi” – U okviru projekta Zanimljivi muzeji izvršeno opremanje i uređenje multimedijalne sale i suvenirnice muzeja Bitka za ranjenike na Neretvi, izvršena nabavka opreme (e-vodiča, LCD-a, tableta, ozvučenja, VR setova i softvera);
4. Uređenje kulturno-historijskog lokaliteta Lokve – izvedeni radovi na uređenju spomen sobe;

U okviru Programa razvoja poljoprivrede u funkciji turizma realizovani su sljedeći projekti:

1. Izrada sistema za navodnjavanje poljoprivrednih površina – realizovana prva faza projekta navodnjavanja polja Kosne Luke;

2. Poticaj za proizvodnju i otkup jagodičastog i bobičastog voća – u saradnji sa Švicarskim Caritasom i Savezom proizvođača jagodičastog voća BiH realizovan projekat nabavke setova paketa zaštite za proizvođače bobičastog voća i sitne mehanizacije;

Društveni razvoj

Sektorski cilj 1: Do 2023.g. unaprijeđeni kulturni i sportsko-rekreativni sadržaji

1. Rekonstrukcija kino dvorane u Jablanici – izvršena nabavka dodatnih stolica za kino dvorani;
2. RockMaraton DemoFest – održan live stream RM Demofest;
3. Obilježavanje historijskih datuma - Organizovano obilježavanje 77-e godišnjice Bitke na Neretvi i posjete historijskim mjestima u skladu sa planom obilježavanja historijskih datuma i preporečene epidemiološke mjere zaštite;
4. Rekonstrukcija stadiona Zlatan Alikadić Tazlo – izvedeni radovi u okviru I faze projekta koja podrazumijeva: odvodnju oborinskih voda i izradu tartan podloge na stadionu;
5. Izgradnja pomoćnog stadiona za fudbal – Izgrađeno pomoćno fudbalsko igralište sa umjetnom travom i izvršena nabavka opreme. Potpisan je i ugovor za izvođenje radova na instaliranju rasvjete na pomoćnom igralištu. Radovi završeni u toku 2021. godine;

Sektorski cilj 2: Unaprijeđena sigurnost građana i djece do 2023.g.

Program sanacije ključne infrastrukture

1. Zaštita škarpe lokalne saobraćajnice u naselju Lug – realizovano oko 90 % projekta zaštite škarpe;

U oblasti sigurnosti građana realizovani su projekti po preporukama kriznih štabova na svim nivoima vlasti.

Za potrebe uspostavljanja izolatorija za smještaj lakše i srednje težih slučajeva pacijenata zaraženih virusom SARS-CoV-2 izvršena je adaptacija dijela objekta na Gornjoj Koloniji;

Sektorski cilj 3: Unaprijeđen pristup obrazovanju i socijalnoj zaštiti do 2023.g.

1. Uspostava dnevnog centra za djecu – usluge Dnevnog centra svakodnevno koristilo 30-oro djece;
2. Povećanje smještajnih kapaciteta u JU Dom za stara i iznemogla lica – u toku 2020. godine završen je projekat izgradnje prizemnog objekta (deset dvokrevetnih soba), te nabavka medicinske opreme i namještaja;
3. Izgradnja asfaltnog pristupa zgradi socijalnog stanovanja - put do harema Jasen, izgrađena pristupna saobraćajnica kroz poslovnu zonu i pristup zgradi socijalnog stanovanja;
4. Izgradnja zgrade socijalnog stanovanja – U završnoj fazi je realizacija projekta izgradnje zgrade socijalnog stanovanja sa osam stanova. Vrijednost ugovorenih radova je 715.709,95 KM. Rok za završetak radova je 17.05.2021. godine;
5. Podrška porodicama za novorođenčad – u 2020. godini jednokratna novčana pomoć isplaćena za 89 porodica;

Sektorski cilj 4: Unaprijeđena efikasnost upravljanja lokalnim razvojem do 2023.g

U toku 2020. godine realizovani su sljedeći projekti koji doprinose ostvarenju ovog sektorskog cilja:

1. Razvijene MZ - provedena procedura i izabrane MZ-a koje će učestvovati u II fazi projekta „Jačanje uloge mjesnih zajednica u Bosni i Hercegovini“ (MZ Jablanica I Jablanica II, MZ Lug, MZ Donja Jablanica i MZ Doljani. Općina Jablanica će učestvovati u sufinansiranju odobrenih projekata. Izvršeno uređenje prostorija koje koriste MZ Jablanica I i Ostrožac;
2. Regulacioni plan Gornja Kolonija – U toku 2020. godine djelimično izrađen regulacioni plan (2/3). Zbog smrti nosioca izrade plana, ugovor nije završen. U narednom periodu očekuje se izbor novog nosioca izrade plana;
3. Jačanje kapaciteta žena u liderstvu - u okviru obilježavanja 25 godina Help-a u Jugoistočnoj Europi održani treninzi za članice UŽ “Most” Jablanica u cilju jačanje kapaciteta udruženja i usvajanja novih znanja i vještina za jačanje ženskog poduzetništva.

Sektor zaštite okoliša

Sektorski cilj 1: Smanjen negativan uticaj otpadnih voda i čvrstog otpada na okoliš do 2023. g.

1. Završetak i puštanje u pogon uređaja za prečišćavanje otpadnih voda u prigradskim naseljima (Donje Paprasko i Ostrožac) – izvođeni radovi na održavanju uređaja za prečišćavanje otpadnih voda u naselju Ostrožac.
2. Izrada Glavnog projekta kanalizacione mreže koja gravitira uređaju za prečišćavanje otpadnih voda na Šljunkari – aktivnosti na izradi u toku;
3. Projekat prekogranične saradnje - „Zajednički naponi za 5% manje otpada“- projekat realizovan na način opisan u poglavlju 3.2.

Sektorski cilj 2: Povećana energetska efikasnost javnih objekata do 2023. g.

1. Nastavak zamjene rasvjetnih tijela u MZ Jablanica I – instalirano 20 svjetiljki u podružnici „A“
2. Zamjena rasvjetnih tijela u MZ Jablanica II – instalirano 20 svjetiljki u podružnici Gornja Kolonija

Sektorski cilj 3: Uređene javne površine i objekti do 2023.g.

1. Uređenje trotoara, parking prostora i dvorišta (2019-2023) – Realizovani su projekti rekonstrukcija ulice Granitova, uređenje puta do harema Jasen, izvršena popravka kamenih ploča na trotoarima u užem gradskom području;
2. Uređenje gradskog parka (2019-2021) – nastavak realizacije projekta Uređenje gradskog parka
3. „Rekonstrukcija“ postojećih i uspostava novih drvoreda – vođene aktivnosti na potkresavanju grana i uspostavi novih drvoreda.
Izrađen je Glavni projekat Hortikulturalnog uređenja gradskog područja.

3.4. Vertikalna i horizontalna usklađenost i međusobni uticaj sektorskih projekata

Budžet općine Jablanica za 2020. godinu iznosio je 11.846.900,00 KM KM (izvršenje Budžeta 10.535.841,66 KM). S obzirom da iz vlastitih sredstava nismo bili u mogućnosti finansirati određene projekte, koji bi pomogli razvoju lokalne zajednice, za njihovu realizaciju planirana su finansijska sredstva iz eksternih izvora.

Implementacija projekata, čije finansiranje je planirano iz drugih izvora, uslovljena je mogućnošću osiguranja finansijskih sredstava od viših nivoa vlasti ili međunarodnih donatora i organizacija.

Ukupna vrijednost implementiranih projekata u 2020. godini iznosi 3.104.462,09 KM ili 72,08% u odnosu na planirana sredstva, od čega 905.526,01 KM (29,17%) iz budžeta Općine Jablanica i 2.198.936,08 KM (70,83%) iz eksternih sredstava.

Procenat realizacije broja projekata iz Plana implementacije u 2020. godini, u odnosu na planirano iznosi 73,08%.

Pored činjenice da nisu implementirani svi planirani projekti, dio realizovanih projekata, u širem smislu ima i određeni međusektorski uticaj. To su prije svega projekti:

- Jačanje kapaciteta poslovnog inkubatora i klastera kamena
- Uređenje kulturno-historijskog lokaliteta Lokve
- Usklađivanje prostorno planske dokumentacije

Tokom 2020. godine implementirana su i 34 projekta koji nisu planirani u strategiji razvoja Općine Jablanica ali njihova implementacija, na određeni način, doprinosi ostvarenju sektorskih ciljeva. To su projekti:

1. Podrška tradicionalnoj poljoprivrednoj proizvodnji i podrška projektu HELP
2. Podrška razvoju turizma – promocija, sajmovi i saradnja sa partnerima u projektu
3. Školarine i stipendije đacima i studetnima
4. Podrška pružanju specijalističkih usluga u DZ Jablanica
5. Podrška sugrađanima (hemodijaliza) za obezbjeđenje medikamenata
6. Podrška novčana sugrađanima za prevoz djece sa autizmom
7. Subvencije za zapošljavanje invalidnih osoba
8. Podrška paraplegičarima
9. Subvencije za sistematski pregled učenika osnovne škole
10. Nabavka udžbenika za učenike O.Š. od I-V
11. Subvencije za uplatu markica ZZO za socijalno ugrožene
12. Uređenje puta i rasvjete u MZ Doljani - sufinansiranje
13. Uređenje puteva u MZ (građevinski materijal)
14. Uređenje puteva u MZ Mirke
15. Uređenje i sanacija puteva u MZ Ostrožac
16. Uređenje puta u MZ Donja Jablanica – put prema Polju - sufinansiranje
17. Proširenje javne rasvjete na hidroakumulaciona područja
18. Uređenje puta u Podružnici Krstac
19. Rekonstrukcija puta prema haremu Zadoja
20. Rekonstrukcija vodovoda Gornja Kolonija
21. Projekat za MZ Ostrožac – igralište Deponija
22. Sanacija divljih deponija na području općine Jablanica
23. Uređenje plaža na području Jablaničkog jezera, korito rijeke Neretve, Šanica i druge plaže
24. Izrada i revizija projekata i nadzor
25. Nabavka zemljišta (JP EP BiH Sarajevo – skladište HE)
26. Nabavka opreme za sportske aktivnosti
27. Ostala uređenja zemljišta
28. Rekonstrukcija dijela zgrade Općine

29. Ulaganje u opremu Općine
30. Nabavka opreme za vatrogasnu jedinicu i Službu CZ
31. Investiciona ulaganja za implementaciju Strategije komunikacije
32. Tekući transferi za sufinansiranje EU projekata, projekata viših nivoa vlasti i NVO
33. Tekući transferi za sufinansiranje EU projekata ILO
34. Grant sredstva JZU Dom zdravlja Jablanica

Ovi projekti su u određenoj mjeri doprinijeli ostvarenju zacrtanih sektorskih ciljeva, prije svega ostvarenju sektorskog cilja Obezbijediti kvalitetnu socijalnu i zdravstvenu zaštitu, te unaprijediti nivo javnog zdravlja.

3.5 Institucionalni kapaciteti općinske uprave i saradnja sa bitnim akterima

Generalne nadležnosti za funkcije upravljanja lokalnim razvojem su pozicionirane u okviru Službe za lokalni ekonomski razvoj i investicije, finansije i trezor.

Uspostavljanjem Službe za upravljanje razvojem ista je preuzela glavnu ulogu i koordinaciju operacionalizacije Strategije i sistemskog upravljanja razvojem što je i uređeno kalendarom ključnih aktivnosti JURA-e kao i usvojenim pravilnikom o PPVI proceduri.

Praćenje implementacije projekata i implementacije integrirane strategije razvoja općine se radi korištenjem alata APIS dostavljenog od strane ILDP-a/ UNDP-a.

U Službi za lokalni ekonomski razvoj, investicije, finansije i trezor je uposlen Viši stručni saradnik za razvoj i vođenje centralnog registra koji vodi centralnu bazu podataka i popunjava, uz pomoć ostalih službi, i brine o redovnom ažuriranju podataka o toku realizacije projekata koje implementiraju sve službe u općini.

U svim službama općine Jablanica su određeni službenici koji su zaduženi za implementaciju projekata i koji sarađuju sa Stručnim savjetnikom za prikupljanje eksternih finansijskih sredstava i pripremu projektnih prijedloga na poslovima praćenja implementacije projekata.

Zadatak ovih službenika je i implementacija strategije razvoja, praćenje, izvještavanje, izrada godišnjih akcionih planova, te ažuriranju strategije, izradi sveobuhvatne baze podataka u svrhu strateškog planiranja, praćenja i ocjenjivanja progressa. Također, ovi službenici rade na izradi, implementaciji i upravljanju projektima, praćenju odgovarajućih izvora finansiranja, informisanju lokalnih socio-ekonomskih partnera o izvorima finansiranja, itd.

Neophodno je u narednom periodu raditi na jačanju kapaciteta osoblja u JURA i općinskim službama koje je usko povezano sa implementacijom Strategije razvoja općine Jablanica. Također, potrebno je unaprijediti koordinaciju kod planiranja, a naročito kod praćenja i izvještavanja od strane odgovornih lica unutar organa uprave (Službe). Komunikaciju je neophodno unaprijediti i u radu sa eksternim akterima koji rade na implementaciji projekata u smislu dostavljanja podataka o realizaciji strateških projekata.

Projekat integriranog lokalnog razvoja (ILDP) pruža podršku partnerskim jedinicama lokalne samouprave u planiranju i upravljanju razvojem. Jedna od aktivnosti ILDP-a je i procjena kapaciteta partnerskih općina i gradova u provođenju procesa za strateško planiranje i upravljanje lokalnim razvojem (ULR).

U okviru tog procesa Općina Jablanica je u 2018. i 2019. godini imala najbolji sistem za planiranje i upravljanje razvojem i najbolju jedinicu za upravljanje lokalnim razvojem (JURA), te ostvarila pravo na dodjelu novčanih nagrada kao odavanja priznanja jedinicama lokalne samouprave koje pokazuju najbolje rezultate u sistemskom upravljanju razvojem.

4. KLJUČNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI

Općina Jablanica spada u red manjih općina u Federaciji BiH, kako po teritoriji (301 km²) tako i po broju stanovnika (9.622 stanovnika¹ na dan 31.08.2020. godine), od čega radno sposobnog stanovništva je 6.699 stanovnika².

Prema podacima Porezne uprve Federacije BiH, na dan 31.12.2020. godine, broj zaposlenih osoba sa prebivalištem u Jablanici je 2429. Broj zaposlenih kod poslodavaca sa sjedištem na području općine Jablanica, bez obzira na prebivalište osiguranika, je 1910 osoba.

Zbog stanja izazvanog pojavom pandemije Covid 19 nisu realizovani planirani projekti dodjele poticaja i subvencija MSP.

Realizovan je projekat dodjele jednokratne novčane pomoći privrednim subjektima u cilju prevladavanja posljedica izazvanih pandemijom.

Izgradnjom poslovnih hala i potpisivanjem ugovora o korištenju višenamjenske hale u poslovnoj zoni Unis – Gornja Kolonija stvorene su pretpostavke za otvaranje novih radnih mjesta.

Unaprijeđena je turistička infrastruktura i obogaćena turistička ponuda čime su stvorene pretpostavke za razvoj turizma u općini Jablanica.

I pored teške situacije izazvane pojavom Covid 19 može se reći da su u 2020. godini realizovani projekti koji bi trebali biti generator i pokretači ekonomskih aktivnosti u narednom periodu.

5. ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Realizacija strategije razvoja u 2020. godini može se ocijeniti kao srednje uspješna, što pokazuje procenat ostvarenja. Ukupna finansijska realizacija strategije razvoja Općine Jablanica za 2020. godinu ostvarena je sa 73,08%. Posmatrano kroz realizaciju broja projekata procenat ostvarenja u odnosu na ukupan broj planiranih projekata, u izvještajnom periodu, iznosi 72,08 %.

Što se tiče institucionalnih kapaciteta za efikasnije upravljanje razvojem može se reći da u toku 2020. godine isti nisu unaprijeđeni. Ovo se prije svega odnosi na stanje Službe za lokalni ekonomski razvoj i investicije, finansije i trezor. Popunjeno je radno mjesto Stručni saradnik za razvoj dok je, u isto vrijeme, upražnjeno mjesto Stručnog savjetnika za prikupljanje eksternih finansijskih sredstava i pripremu projektnih prijedloga.

U domenu zapažanja o ostvarenom kvalitetu sistemskog upravljanja razvojem bitno je naglasiti:

- plan implementacije za period 2020-2022. godinu pripremljen u skladu sa kalendarom aktivnosti (te je korišten kao jedan od osnovnih ulaznih dokumenata tokom izrade općinskog budžeta i ostalih programskih dokumenata);

- godišnji planovi rada službi/odjeljenja su pripremljeni u skladu sa kalendarom aktivnosti. Izveštaji o realizaciji planova službi/odjeljenja su redovno razmatrani i korišteni za pripremu korektivnih mjera;
- aktivnosti u pogledu izgradnje mehanizama saradnje sa privatnim sektorom vođene su kroz rad Vijeća za konkurentnost. U domenu jačanja javno-privatnog dijaloga ostvareno je uključivanje privatnog sektora u implementaciju projekata ekonomskog razvoja
- proces vrednovanja (srednjoročna evaluacija) strategije razvoja proveden u skladu sa planiranom dinamikom vrednovanja i praćenja Integralne strategije razvoja čiji rezultati su predstavljali ulazne informacije neophodne za provođenje kvalitetne revizije Strategije razvoja
- proces revizije Strategije razvoja proveden je prema principima planiranja u skladu sa MIPRO metodologijom, uvažavajući najvažnije zaključke i preporuke nezavisne srednjoročne evaluacije.
- U toku je proces prilagođavanja strategije razvoja općine Jablanica za period 2021-2027. godine

U narednom planskom ciklusu posebnu pažnju je potrebno posvetiti:

- Identificirati prioritete u okviru plana implementacije;
- Popuniti upražnjeno mjesto Stručnog savjetnika za prikupljanje eksternih finansijskih sredstava i pripremu projektnih prijedloga i jačati kapacitete Općine za apliciranje na javne pozive i upravljanje projektima kako bi se ojačala funkcija razrade projekata.
- Raditi na unaprijeđenju saradnje sa privrednim sektorom s ciljem praćenja, mjerenja i vrednovanja uticaja investicija poslovnog sektora na implementaciju strategije.

6. ANEKSI

- Plan implementacije za 2020. godinu
- Okvirni plan implementacije za period 2020 -2022. godina